

ЕКОТЕХПРОДУКТ

Адрес: 1186 София, кв. Врана-Лозен-Тригълника
ул. Стар Лозенски път 38

Тел/факс: 02/ 979 1710, 4627035
www.ecotechproduct.com
machines@ecotechproduct.com

София, 11.12.2018 г.

Страници: 2

До: БКДМПБ
Т у к

E-mail: iv.todorov@timberchamber.com

Становище

Относно: Проект на Постановление на МС за ИД на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, приета с ПМС № 316 от 2011 г.

А. Общо състояние на бранша и проблеми с добива и предлагането на дървесината на преработвателите:

Състоянието на дърводобивната и дървопреработваща промишленост в България през последните години се влошава непрекъснато. В много голяма степен това се дължи на регламентираните в Наредбата принципи за ползване и предлагане на дървесината. Независимо от многократните промени и допълнения на наредбата за ползване, въвеждането на камери и специални мерки за контрол, снабдяването на преработвателите със суровина става все по-несигурно, а нарушенията и организираните с участието на служители на горските власти кражби от горите все по-многобройни.

Какви са основните слабости на съществуващата уредба:

1. Несправедливото заплащане на дърводобива, обикновено много под костуемата цена с отворена вратичка за „компенсиране“ чрез кражби, деклариране на различни от реално добиваните сортименти, невъзможност за инвестиции в съвременна дърводобивна техника. Като резултат: непрекъснато намаляват фирмите, извършващи дърводобив и съществува реална заплаха от преустановяване изобщо на тази дейност в горите;
2. Продажбата на дървесина на корен, на обезличен кубичен метър или на категории дървесина без сортиментиране. Поради това много често ценна дървесина безконтролно се превръща в технологична и дърва за огрев, а официалният добив на едра дървесина и съответно постъпленията от реализация на дървесина непрекъснато намаляват. Контролиращите горски служители официално отказват да съблюдават действащите стандарти за окачествяване и измерване обема на облата дървесина, в резултат на което преработвателите получават материали, които не отговарят нито по отношение на обема за който плащат, нито по отношение на качеството.
3. Липса на ясни и справедливи критерии за оценка на дърводобивните фирми и потребителите на дървесина за участие в тръжните процедури и закупуване на дървесина. Изискването за притежаване на техника за добив, респ. преработка, без да се коментира какъв капацитет има тази техника и дали тя изобщо е налична и работи, парадоксът да се изключват и не допускат фирми, които не

- са преработватели по смисъла на тази наредба, а по закон са дървопреработватели и по същество преработват дървесина, имат съответния код на икономическа дейност и т.н. В резултат на това много често дървесината се купува от фирми, които са само посредници, дървесината се оскъпява и се влошават и без това ниските икономически показатели на дейността като цяло.
4. Некоректно поставяне на изисквания към дърводобивните фирми и преработвателите относно техниката и технологиите, цеховете, в които извършват своята дейност, плащането на осигуровки на работниците и т.н. За всичко това имаме специализирани инспекции за технически контрол, по труда, данъчни и т.н.
 5. Съществуващата структура на управление в горския сектор, съдържаща се в себе си контролни функции и търговски дейности в рамките на едно ведомство е изключително голяма пречка за ефективен контрол и за борба с корупцията, свързана е с неправомерно изразходване на средства и води до положение, държавата не да получава доходи от собствените си гори, а да плаща за тяхното стопанисване.

Б. Предложение

Предлаганият проект за постановление за допълнение и изменение на наредбата съдържа по-скоро палеативни и козметични мерки и със сигурност няма да може да послужи за преодоляване на тези основни слабости. Необходими са радикални промени най-вече в принципите на работа на системата за добив и разпределение на суровината. Основни моменти в една нова система трябва да бъдат:

1. Организиране на дърводобива като самостоятелна, икономически изгодна дейност от специализирани в това отношение фирми, с подobaващо заплащане и гаранции за инвестиции и развитие;
2. Продажба на обла дървесина единствено и само от междинни складове, т.е. продажба на сортименти по цени, отговарящи по качество и по обем на обявените, подлежащи на контрол;
3. Продажба на дървесината чрез пряко договаряне само на преработватели, които през предходната отчетна година са закупили официално количества, близки до тези, за които кандидатстват в момента и са ги преработили, т.е. реализирали са с фактури, фасонирани материали и други изделия от дървесина в еквивалентните количества. Това лесно може да се проверява и следи по дневниците и превозните билети, които в момента са задължителни за преработвателите.

Подобни са принципите на организация на ползването и контрола в горите в много европейски държави като Румъния, Полша, Сърбия, Италия и др. Този опит е бил проучван вече и е известен и на служители на ИА по Горите и може да послужи като база за разработване и въвеждането на една принципно нова уредба. От това в много голяма степен зависи бъдещето на българските гори и свързаната с тях стопанска дейност.

Инж. Калин Симеонов, управител на Екотехпродукт и
Член на Консултативния съвет към БК по проблемите на снабдяването със суровина